Najaarsnota 2026

Westervoort

Versie college 10 november 2026

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 - Inleiding 3
Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen 4
2.2 Uitwerking motie financiële functie 6
Hoofdstuk 3 - Programma's 8
Programma 1 - Bestuur 9
Programma 2 - Maatschappij 12
Programma 3 - Omgeving 16
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen 19

Hoofdstuk 1 - Inleiding

Deze nota bevat geen beleidsmatige aanpassingen. In de Voorjaarsnota 2026 was voor 2026 een nadeel voorzien van € 70.000. In deze Najaarsnota worden de ramingen nog eens bijgesteld. De ontwikkelingen rondom de pensioen- en wachtgeldvoorzieningen voor bestuurders, de Algemene Uitkering, de voortgang van investeringen, het Sociaal Domein, automatiseringskosten en bijdrage RSD zijn hier een groot onderdeel van. In hoofdstuk twee kunt u de uitsplitsing van de bijstellingen op hoofdlijnen zien. In de diverse programma's worden de bijstellingen verder toegelicht.

Deze Najaarsnota leidt tot een negatieve bijstelling van € 367.000. Het verwachte begrotingssaldo voor 2026 komt daarmee uit op € 437.000 negatief. In deze najaarsnota wordt de septembercirculaire verwerkt. De septembercirculaire komt niet op tijd beschikbaar om mee te kunnen nemen in de meerjarenbegroting 2027-2030. Dit is gebruikelijk en heeft geen invloed op het provinciale toezicht. De structurele uitwerking van de septembercirculaire en andere structurele wijzigingen hebben beperkt invloed op het meerjarenbeeld. Het saldo voor de komende jaren blijft positief.

In een aantal gevallen kunt u bij een onderdeel zowel een bijstelling van lasten als ook een even hoge bijstelling van de baten aantreffen. Deze zaken hebben weliswaar geen budgettaire consequenties, maar aangezien bij het opmaken van de jaarstukken zowel de lasten als ook de baten zo goed mogelijk geraamd dienen te zijn, vindt wel aanpassing van de budgetten plaats. Op die manier gaan we niet voorbij aan het budgetrecht van de raad.

Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen

In dit hoofdstuk is de ontwikkeling van ons begrotingssaldo, ook wel de verloopstaat van de begroting genoemd, opgenomen. Het Financieel meerjarenbeeld geeft aan hoe ons begrotingssaldo zich sinds de vaststelling van de begroting op 10 november 2025 heeft ontwikkeld en op basis van de financiële effecten van de voorgestelde begrotingswijzigingen in deze najaarsnota gaat ontwikkelen.

Stand/P&C-product	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Primitieve begroting 2026-2029	1.221	1.860	2.231	3.254
Tot de VJN	-260	-252	-313	-348
Voorjaarsnota 2026	-909	-1.301	-1.537	-1.292
Amendementen voorjaarsnota 2026	-122	-2	-2	-2
September (=verwerking meicirculaire 2026)	0	-13	-180	-143
Begroting 2027-2030	0	-170	53	-666
Beginstand najaarsnota	-70	122	252	803
Begrotingswijzigingen najaarsnota				
Autonome ontwikkelingen	-1.038	-1	-49	13
Bestaand beleid - actualisatie	671	-44	0	23
Saldo mutaties najaarsnota	-367	-45	-48	36
Saldo na najaarsnota	-437	77	204	838

Het volgende overzicht geeft inzicht in de belangrijkste financiële ontwikkelingen. Hier zijn alleen bedragen groter dan € 50.000 opgenomen.

Alle voorgestelde wijzigingen zijn in de programma's en in totaliteit in de bijlagen (per soort wijziging) opgenomen. De wijzigingen boven het in de Financiële verordening vastgestelde minimumbedrag van € 10.000 worden per programma ook toegelicht.

Overzicht belangrijkste financiële ontwikkelingen

Ontwikkelingen > € 50.000	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Programma Bestuur				
Accountantskosten - verhoging budget	-55	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	51	0	0	0
Overhead, automatisering bijdrage RID	124	124	124	124
Wethouders pensioenen	-153	0	0	0
Wethouders wachtgeld	-363	0	0	0
Totaal programma Bestuur	-395	124	124	124

Programma Maatschappij				
Gemeentefonds - Septembercirculaire	-57	-122	-17	-17
Jeugd - Bijraming	-450	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	218	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	99	0	0	0
Opvang Oekraïne - budgetraming	484	0	0	0
RSD - Budgetaframing	130	0	0	0
SPUK bijstand - definitieve beschikking 09-2026	163	0	0	0
WMO - bijraming budgetten	-100	-45	-45	-45
Totaal programma Maatschappij	**487**	**-167**	**-62**	**-62**
Programma Omgeving				
Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	235	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	88	0	0	0
Wegen - actualisatie budgetten	100	15	15	15
Totaal programma Omgeving	**423**	**15**	**15**	**15**
Programma Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentefonds - Meicirculaire	-315	0	0	0
Gemeentefonds - Septembercirculaire	-66	119	-33	31
Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	-195	0	0	0
Onderuitputting stelpost rente en afschrijvingen	-148	0	0	0
OZB woningen	-157	0	0	0
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen	**-881**	**119**	**-33**	**31**
Totaal belangrijkste ontwikkelingen	**-366**	**91**	**44**	**107**

2.2 Uitwerking motie financiële functie

In de raadsvergadering van 29 juni 2026 is door de gemeenteraad een motie aangenomen met de volgende inhoud:
De raad verzoekt het college

1. de raad te informeren over de ontwikkelingen en verbeteracties die worden ingezet om de financiële functie, interne beheersing en het jaarrekeningproces verder te versterken, naar aanleiding van het auditcommissie advies;
2. daarbij op hoofdlijnen aan te geven welke verbeteringen worden ingezet, welke planning daarvoor wordt gehanteerd, hoe de voortgang wordt gevolgd en op welke wijze de raad daarover wordt geïnformeerd;
3. de raad op passende wijze te ondersteunen bij het begrijpen en wegen van de financiële verwerking van Westervoort-Noord en het sportcomplex, door hierover in begrijpelijke taal informatie te verstrekken, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op:
   - wat administratief is gewijzigd;
   - wat het effect is op het jaarrekeningresultaat en de algemene reserve;
   - welke kapitaallasten hieruit naar verwachting in de komende jaren voortvloeien;
   - welke gevolgen dit heeft voor toekomstige begrotingen en benodigde kredieten;
   - of fiscale gevolgen worden verwacht, waaronder eventuele vennootschapsbelasting, en zo ja in welke orde van grootte;
4. er voor te zorgen dat de raad tijdig genoeg wordt meegenomen om zijn kaderstellende en controlerende rol goed te kunnen vervullen, uiterlijk bij de Najaarsnota 2026.

Ten aanzien van het verbeteren van de financiële functie:
Naar aanleiding van de door de raad aangenomen motie is gestart met een gerichte versterking van de financiële functie, de interne beheersing en het jaarrekeningproces. Hiervoor is een verbeterplan opgesteld dat onder regie van een teammanager met ruime kennis en ervaring binnen gemeentefinanciën wordt uitgerold. Het verbeterplan richt zich op vier sporen:

1. het versterken van kennis, rollen en verantwoordelijkheden binnen het team;
2. het verbeteren van financiële processen;
3. het verder op orde brengen van de financiële administratie en inrichting van de applicatie (Lias) en
4. het verbeteren van de kwaliteit van financiële producten en sturingsinformatie.

Daarnaast is voor de coördinatie van de jaarrekening een ervaren coördinator aangesteld en is het proces scherper ingericht. De uitvoering van het verbeterplan vindt gefaseerd plaats in de komende jaren. Daarbij wordt gewerkt volgens het principe van continu leren en verbeteren: ervaringen en inzichten uit de praktijk worden steeds benut om processen, werkwijzen en sturing verder te versterken. De ontwikkeling van de financiële functie is daarmee geen eenmalig traject met een vast eindpunt, maar een doorlopend proces van kwaliteitsverbetering. De voortgang wordt via de reguliere planning- en controlcyclus met de auditcommissie en met de raad gedeeld.

Ten aanzien van inzicht in Westervoort-Noord is de raad bijgepraat in de commissievergadering van oktober.

Ten aanzien van het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de raad wordt in de auditcommissie van november een plan van aanpak besproken voor de verdere uitwerking van het budgetrecht. Onderdeel daarvan is het verbeteren van de financiële informatievoorziening aan de raad, waarbij wordt toegewerkt naar een actueel inzicht in het beschikbare begrotingssaldo op basis van door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen. Hiermee wordt de raad beter in staat gesteld haar kaderstellende en controlerende rol gedurende het jaar uit te oefenen.

Hoofdstuk 3 - Programma's

Een programma is een samenhangend geheel van taakvelden en daarbinnen activiteiten. Het programma is het niveau waarop de gemeenteraad de budgetten autoriseert. De raad bepaalt het aantal programma’s en hoe de activiteiten onder een programma worden samengevoegd in de verplichte taakvelden.

In de najaarsnota gaan wij in op de W-vraag: 'Wat gaat het kosten?'. Hier presenteren wij de exploitatiekosten behorende bij de programma's. Het uitgangspunt is de vastgestelde begroting 2026-2029. Daarna geven wij inzicht in de financiële ontwikkelingen tot deze najaarsnota. Tot slot zijn de door ons in deze najaarsnota voorgestelde begrotingswijzigingen opgenomen. Dit leidt samen tot de actuele stand van de begroting na deze najaarsnota.

In onze gemeente werken wij met drie echte programma's:
1. Bestuur;
2. Maatschappij;
3. Omgeving.

Daarnaast is er het 'programma' Algemene dekkingsmiddelen opgenomen.
De programma's worden in de volgende pagina's nader uitgewerkt.

Programma 1 - Bestuur

Financiële overzichten

Programma Bestuur	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Primitieve begroting 2026-2029	-10.847	-10.949	-11.268	-11.821
Tot de VJN	-32	-32	-32	-32
Voorjaarsnota 2026	-379	-604	-573	-615
Begroting 2027-2030	0	-324	11	28
Beginstand najaarsnota	-11.258	-11.909	-11.862	-12.440
Mutaties najaarsnota				
Autonome ontwikkelingen	**-477**	**85**	**85**	**85**
Accountantskosten - verhoging budget	-55	0	0	0
Openbare orde en veiligheid, dierentehuis bijdrage	-5	-21	-21	-21
Overhead, automatisering bijdrage RID	124	124	124	124
Wet open Overheid - extra uitgaven	-20	0	0	0
Wethouders inbraakpreventie	12	0	0	0
Wethouders pensioenen	-153	0	0	0
Wethouders salariskosten	-18	-18	-18	-18
Wethouders wachtgeld	-363	0	0	0
Bestaand beleid - actualisatie	**46**	**-67**	**-23**	**0**
Gebouwenbeheer - accommodatie-agenda uitstellen	0	-30	0	0
Gebouwenbeheer - aframen budgetten	-5	-14	0	0
Inbreidingslocaties - Voortgang werkzaamheden	0	-23	-23	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	51	0	0	0
Totaal mutaties najaarsnota	-431	19	63	85
Kleine bijstellingen	-12	0	0	0
Eindstand najaarsnota	-11.701	-11.891	-11.799	-12.355

Toelichting voorgestelde financiële bijstellingen

In de onderstaande tabel worden de begrotingswijzigingen met een financieel effect > € 10.000 toegelicht. De overige kleinere wijzigingen zijn als een totaalregel opgenomen.

Voorgestelde begrotingswijziging	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Autonome ontwikkelingen				
Accountantskosten - verhoging budget	**-55**	**0**	**0**	**0**
De totale kosten van de accountant worden geschat op € 150.000. In de begroting is een bedrag opgenomen van totaal € 95.000. Een incidenteel nadeel is ontstaan door de extra bestede uren aan het jaarrekening dossier 2025.				
Openbare orde en veiligheid, dierentehuis bijdrage	**-5**	**-21**	**-21**	**-21**
De kosten van het dierenasiel vallen structureel hoger uit. In Westervoort gaat de bijdrage dit jaar naar € 35.000 (was € 30.000). Een structureel nadeel vanaf 2026 van € 5.000. Over 2027 wordt een bijdrage voorzien van € 51.000. Vanaf 2027 nog een extra structureel nadeel van € 16.000 (totaal € 21.000). De verdeelsystematiek vindt plaats op basis van het aantal opgevangen dieren.				
Overhead, automatisering bijdrage RID	**124**	**124**	**124**	**124**
De bijdrage aan de RID is in de najaarsnota van 2025 structureel aangepast op basis van de verwachte ontwikkeling van de kosten. Op basis van de actuele prognose van de RID blijkt dat de geraamde bijdrage voor Westervoort vanaf 2026 lager is. Voor 2026 en verder ontstaat hierdoor een structureel voordeel van € 124.431.				
Wet open Overheid - extra uitgaven	**-20**	**0**	**0**	**0**
De rijksgelden die gereserveerd zijn voor de implementatie van de wet open overheid (WOO) zullen in de toekomst nog nodig zijn voor het verder op orde brengen van de informatiehuishouding van de gemeente en het actief en passief openbaar maken van informatie. Door gebrek aan capaciteit bij het cluster informatiemanagement en juridische zaken zijn deze gelden o.a. ingezet voor het inhuren van extra capaciteit voor het inhalen van de achterstanden in de archiefwerkzaamheden. Voor 2026 verwachten we een tekort van € 20.000 op het jaarlijkse budget. Deze gelden worden onttrokken van de bestemmingsreserve Wet Open Overheid, dit is als een baat opgenomen in programma 4.				
Wethouders inbraakpreventie	**12**	**0**	**0**	**0**
In 2022 is een bedrag van € 12.000 voor primitieve beveiliging woningen bestuurders opgenomen. Dit bedrag was incidenteel, eenmalig in 2022 opgevoerd en had niet opnieuw in de begroting van 2026 opgenomen moeten worden. Een incidenteel voordeel van € 12.000.				
Wethouders pensioenen	**-153**	**0**	**0**	**0**
In de jaarrekening 2025 staat de voorziening pensioenen wethouders voor een bedrag van € 3.408.081 gewaardeerd tegen een dekkingsgraad van het ABP van 123.5%. De actuele dekkingsgraad in augustus 2026 is 130,2%. Om de dekkingsgraad op 130.2% te krijgen is er een bedrag nodig van € 152.512, een incidenteel nadeel.				
Wethouders salariskosten	**-18**	**-18**	**-18**	**-18**
Na de gemeenteraadsverkiezingen 2026 is het aantal FTE van de wethouders verhoogd van 2,7 FTE naar 3,0 FTE. De structurele kosten zijn € 16.543 en voor de onkostenvergoeding € 1.465. Totaal € 18.008 structureel.				
Wethouders wachtgeld	**-363**	**0**	**0**	**0**
Als gevolg van het niet terugkomen van 2 wethouders na de verkiezingen per 6 mei 2026 wordt er een voorziening getroffen voor de wachtgeldrechten. Er is berekend dat de kosten kunnen oplopen				

tot een bedrag van € 326.144. Daarnaast worden er kosten gemaakt voor de verplichte planmatige begeleiding door een extern re-integratiebureau. De kosten daarvan bedragen € 36.450.

Het totale bedrag van € 362.594 wordt incidenteel aan de voorziening wachtgeld voormalig wethouders toegevoegd.

Mocht re-integratie succesvol zijn, en de voormalige wethouders weer (gedeeltelijk) in hun eigen inkomsten kunnen voorzien, dan kunnen de uiteindelijke wachtgeldlasten wellicht lager uitvallen.

Overige kleinere bijstellingen	**-10**	**0**	**0**	**0**
Totaal Autonome ontwikkelingen	-487	85	85	85

Bestaand beleid – actualisatie				
Gebouwenbeheer - accommodatie-agenda uitstellen	**0**	**-30**	**0**	**0**

Doordat pas in december 2026 gestart is met de werkzaamheden betreffende de accommodatie-agenda zal een deel van het beschikbare budget doorgeschoven moeten worden naar volgend jaar. Daarnaast worden de kosten verschoven van programma maatschappij naar programma bestuur.

Gebouwenbeheer - aframen budgetten	**-5**	**-14**	**0**	**0**

Het budget voor exploitatiekosten Huize Vredenburg en Creon dient overgeheveld te worden naar 2027, het betreft het onderzoek optimalisatie van de exploitatie. Door capaciteitsgebrek is dit budget nog niet verbruikt.

Er is in de begroting geld aangevraagd voor haalbaarheidsonderzoek. Dit bedrag gaat een deel van de ingeschatte extra inkomsten van € 10.000 dekken. Door vertraging van de komst van een nieuwe huurder moet incidenteel het budget afgeraamd worden met € 19.500. De nieuwe huurder is nu gevonden, voor 2027 hoeft hierdoor niets te worden aangepast.

Inbreidingslocaties - Voortgang werkzaamheden	**0**	**-23**	**-23**	**0**

Met het verkrijgen van het budget voor de Nieuwhof was er niet gelijk een projectleider beschikbaar. Deze is er nu wel. Er wordt gewerkt aan de startnotitie. Doordat de kosten nog niet gemaakt zijn in 2026 zal het lopende budget van € 45.000 doorgeschoven worden naar 2027 en 2028. De uitgaven waarvoor het budget bedoeld is (het maken van de gebiedsvisie) zullen in 2027 plaats vinden vandaar dat het is doorgeschoven.

In 2026 valt het budget in programma omgeving. In 2027 en verder is het budget toegevoegd aan programma bestuur.

Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	**51**	**0**	**0**	**0**

In verband met het uitblijven van investeringen en uitstellen van verschillende projecten, vallen de afschrijvingen lager uit dan oorspronkelijk begroot. De totale begrote afschrijvingen worden afgeraamd met € 503.183, als volgt te verdelen over de programma's: € 51.092 voor Programma 1, € 217.539 voor Programma 2 en € 234.552 voor Programma 3.

Overige kleinere bijstellingen	**-2**	**0**	**0**	**0**
Totaal Bestaand beleid - actualisatie	43	-67	-23	0

Totaal voorgestelde bijstellingen	-443	19	63	85

Programma 2 - Maatschappij

Financiële overzichten

Programma Maatschappij	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Primitieve begroting 2026-2029	-27.335	-26.772	-26.190	-25.860
Tot de VJN	183	-217	-235	-237
Voorjaarsnota 2026	-979	-965	-1.237	-1.036
Amendementen voorjaarsnota 2026	-26	-2	-2	-2
September (=verwerking meicirculaire 2026)	0	-27	-26	699
Begroting 2027-2030	0	-222	-274	-843
Beginstand najaarsnota	-28.158	-28.205	-27.963	-27.278
Mutaties najaarsnota				
Autonome ontwikkelingen	**202**	**-167**	**-62**	**-62**
Gemeentefonds - Meicirculaire	-33	0	0	0
Gemeentefonds - Septembercirculaire	-57	-122	-17	-17
Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) - Wijziging financiering	-15	0	0	0
Jeugd - Bijraming	-450	0	0	0
LVB middelen - aframing	38	0	0	0
Maatschappelijke subsidies - bijraming	-26	0	0	0
Musea, historisch archief	33	0	0	0
Opvang Oekraïne - budgetraming	484	0	0	0
RSD - Budgetaframing	130	0	0	0
Sport – SPUK stimulering sport	-15	0	0	0
SPUK bijstand - definitieve beschikking 09-2026	163	0	0	0
SPUK toeslagenaffaire - ramingen	20	0	0	0
Voorliggend GGZ - Aframing	30	0	0	0
WMO - bijraming budgetten	-100	-45	-45	-45
Bestaand beleid - actualisatie	**346**	**0**	**0**	**0**
Gebouwenbeheer - accommodatie-agenda uitstellen	30	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	218	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	99	0	0	0
Totaal mutaties najaarsnota	549	-167	-62	-62
Kleine bijstellingen	0	4	4	4
Eindstand najaarsnota	-27.609	-28.369	-28.022	-27.336

Toelichting voorgestelde financiële bijstellingen

In de onderstaande tabel worden de begrotingswijzigingen met een financieel effect > € 10.000 toegelicht. De overige kleinere wijzigingen zijn als een totaalregel opgenomen.

Voorgestelde begrotingswijziging	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Autonome ontwikkelingen				
Gemeentefonds - Meicirculaire	**-33**	**0**	**0**	**0**

De gevolgen van de meicirculaire 2026 zijn via een kennisgeving al meegedeeld aan de gemeenteraad. In de begroting zijn de gevolgen voor de jaren 2027 tot en met 2030 verwerkt. In de Najaarsnota worden nu ook de gevolgen voor 2026 verwerkt.
De bedragen voor de programma's bestaan uit aanvullingen op decentralisatie uitkeringen:
Omgeving: € 16.255 voor ondersteuning lokale energiehulp en € 8.643 voor CDOKE middelen.
Maatschappij: € 32.962 voor de ondersteuning van alleenverdieners.
Het restant landt zoals gebruikelijk op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Gemeentefonds - Septembercirculaire	**-57**	**-122**	**-17**	**-17**

Jaarlijks ontvangen we drie circulaires waarin de verdeling van de gelden in het Gemeentefonds wordt uitgelegd. Op Prinsjesdag is de Septembercirculaire 2026 ontvangen. De gevolgen van deze circulaire voor dit jaar en de komende jaren worden in deze Najaarsnota verwerkt.
Voor de programma's gaat het om de volgende decentralisatie uitkeringen:
Maatschappij:
- Extra middelen spreidingswet voor € 26.922 (2026);
- Vrouwelijke statushouders € 30.000 (2026);
- Bibliotheken € 105.000 (2027);
- IBO problematische schulden vanaf 2027 structureel voor € 17.318.

Omgeving:
- Wet versterking regie volkshuisvesting € 41.119 in 2026 oplopend naar € 43.060 structureel.

Het restant landt op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) - Wijziging financiering	**-15**	**0**	**0**	**0**

Met het wegvallen van de SPUK voor het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) zijn de bijbehorende middelen toegevoegd aan de algemene uitkering. De opgave rond digitale inclusie en ondersteuning van inwoners bij het gebruik van digitale overheidsdiensten blijft onverminderd bestaan. Om de continuïteit van het IDO te waarborgen, wordt voorgesteld de hiervoor beschikbare middelen structureel binnen de begroting te reserveren. Hiermee blijft de gemeente digitale uitsluiting tegengaan en inwoners laagdrempelig ondersteunen bij hun contact met de overheid.
Financieel voorstel: Vanuit de middelen die via de septembercirculaire 2025 en meicirculaire 2026 aan de algemene uitkering zijn toegevoegd, wordt een bedrag van €15.000 geoormerkt voor de voortzetting van het Informatiepunt Digitale Overheid. De structurele bijraming heeft al met de begroting 2027 plaatsgevonden.

Jeugd – Bijraming	**-450**	**0**	**0**	**0**

Er is een overschrijding op de jeugdhulp van € 450.000 door de inzet van meerdere, niet eerder voorziene hoogspecialistische jeugdhulptrajecten. Deze trajecten zijn kostbaar, moeilijk voorspelbaar en beperkt beïnvloedbaar. Volgend jaar wordt beoordeeld in hoeverre deze ontwikkeling structureel van aard is en of bijraming noodzakelijk is. De trajecten worden nauwlettend gemonitord.

LVB middelen – aframing	**38**	**0**	**0**	**0**

Dit budget kan worden afgeraamd met € 38.000. Doordat de uitvoering wordt bekostigd vanuit de bestemmingsreserve Beschermd Wonen, is minder inzet vanuit het reguliere budget noodzakelijk.

Maatschappelijke subsidies - bijraming	**-26**	**0**	**0**	**0**

Op het budget jeugd- en jongerenwerk en subsidies maatschappeijke ondersteuning is er een tekort van € 26.000.
Dit tekort is ontstaan door indexaties van maatschappelijke partners. De structurele bijraming is al verwerkt in de meerjarenbegroting 2027. Daarom wordt er voor het huidige jaar budget aangevraagd.

Musea, historisch archief	**33**	**0**	**0**	**0**

In de begroting is een bedrag opgenomen van € 98.200 voor de bijdrage historisch archief. De bijdrage bestaat uit 2 componenten. Het vaste deel op basis van inwoneraantal en een deel naar rato van de werktijden (inzet) van het SALD per gemeente. Dat 2e deel (werktijden SALD) wordt laag ingeschat voor 2026. De verwachting is een voorlopig incidenteel voordeel van € 33.000.

Opvang Oekraïne - budgetraming	**484**	**0**	**0**	**0**

Crisisnoodopvang IJsseldijk 104
Gemeente Rheden verzorgt de coördinatie en de aanvraag bij het Ministerie.
Voor de crisisnoodopvang aan de IJsseldijk 104 is een bedrag van € 2.282.315 aangevraagd. De uitgaven worden budgettair neutraal opgenomen.

GOO Dorpsplein 1a
In 2026 is een voorschot van € 979.660 verleend voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners aan het Dorpsplein 1a. Dit voorschot bestaat uit het normbedrag van € 44 per opvangplek per dag. Er wordt ondanks de inwerking van een andere bekostigingsregeling per 1-7-2026 toch een positief saldo verwacht over 2026.

RSD – Budgetaframing	**130**	**0**	**0**	**0**

Op basis van landelijke ontwikkelingen is in de begroting van 2026 rekening gehouden met een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden. Dit is echter nihil waardoor er een overschot is ontstaan. Er wordt voorgesteld om het budget met €100.00 af te ramen.

De uitgaven voor Sociaal Medische Indicatie (SMI) vallen €30.00 lager uit dan begroot. Dit komt – behalve jaarlijkse fluctuaties in aantallen en kosten van deze openeinderegeling – doordat de voorwaarden voor het toekennen van een SMI in 2026 strikter zijn toegepast. Hierdoor is het aantal toegekende SMI-trajecten afgenomen en vallen de uitgaven lager uit. Gezien jaarlijkse fluctuaties in aantallen en kosten, kan vooralsnog incidenteel worden afgeraamd.

Sport – SPUK stimulering sport	**-15**	**0**	**0**	**0**

Voor 2026 is een specifieke uitkering stimulering sport verleend van € 90.000.
Deze aanvraag dient ter compensatie van de vervallen btw vrijstelling op het gelegenheid geven tot sport. De middelen worden budgettair neutraal opgenomen in de begroting.
Per abuis is de afrekening 2024 aan de sportclubs niet meegenomen. Dit resulteert in een eenmalige incidentele uitgave van € 15.000.

SPUK bijstand - definitieve beschikking 09-2026	**163**	**0**	**0**	**0**

De definitieve bijstandbudgetten 2026 zijn bekend geworden. Over dit jaar wordt er een bedrag van € 163.470 meer ontvangen dan begroot.

SPUK toeslagenaffaire - ramingen	**20**	**0**	**0**	**0**

Voor de specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden van de toeslagenproblematiek ontvangen wij een bijdrage van het Rijk voor de gemaakte kosten. Naast de verstrekkingen worden ook vergoedingen ontvangen voor de uitvoering van plannen van aanpak en voor coördinatiekosten. De geraamde inkomsten zijn gebaseerd op de huidige realisatie en de meest recente prognose.

Voorliggend GGZ - Aframing	**30**	**0**	**0**	**0**

In de begroting 2026 is een bedrag van € 150.000 opgenomen voor het realiseren van voorliggende voorzieningen in het kader van beschermd wonen, beschermd thuis. Deze middelen zijn in het huidige jaar niet volledig ingezet. Omdat de dekking plaatsvindt vanuit de bestemmingsreserve Beschermd Wonen, wordt voorgesteld de niet ingezette middelen terug te storten in deze reserve.

WMO - bijraming budgetten	**-100**	**-45**	**-45**	**-45**

De gemeente is op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het verstrekken van noodzakelijke woningaanpassingen. Deze aanpassingen maken het mogelijk dat inwoners met een beperking, ziekte of ouderdom zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. In 2026 zijn de kosten voor woningaanpassingen fors gestegen. Dit komt onder andere door enkele grote woningaanpassingen, die incidenteel zorgen voor hoge uitgaven in 2026.

Ook de kosten voor Wmo-hulpmiddelen zijn gestegen. Dit komt door de jaarlijkse indexatie. Daarnaast zien we dat het aantal hulpmiddelen met elektrische ondersteuning toeneemt. Deze hulpmiddelen zijn duurder dan hulpmiddelen zonder elektrische ondersteuning en zorgen voor structureel hogere kosten. Het aantal gebruikers en het aantal hulpmiddelen blijft stabiel.

De genoemde ontwikkelingen hebben deels een incidenteel en deels een structureel karakter. Het advies is daarom om het budget in 2026 incidenteel met € 100.000 bij te ramen en vanaf 2027 structureel met € 45.000 per jaar te verhogen.

Overige kleinere bijstellingen	**0**	**4**	**4**	**4**
Totaal Autonome ontwikkelingen	202	-163	-58	-58
Bestaand beleid - actualisatie				
Gebouwenbeheer - accommodatie-agenda uitstellen	**30**	**0**	**0**	**0**

Doordat pas in december 2026 gestart is met de werkzaamheden betreffende de accommodatie-agenda zal een deel van het beschikbare budget doorgeschoven moeten worden naar volgend jaar. Daarnaast worden de kosten verschoven van programma maatschappij naar programma bestuur.

Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	**218**	**0**	**0**	**0**

In verband met het uitblijven van investeringen en uitstellen van verschillende projecten, vallen de afschrijvingen lager uit dan oorspronkelijk begroot. De totale begrote afschrijvingen worden afgeraamd met € 503.183, als volgt te verdelen over de programma's: € 51.092 voor Programma 1, € 217.539 voor Programma 2 en € 234.552 voor Programma 3.

Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	**99**	**0**	**0**	**0**

In verband met het uitblijven van investeringen en uitstellen van verschillende projecten, valt de doorbelasting rente lager uit dan oorspronkelijk begroot. De totale begrote rentelasten worden afgeraamd met € 194.962, als volgt te verdelen over de programma's: € 7.595 voor Programma 1, € 98.949 voor Programma 2 en € 88.418 voor Programma 3.

Overige kleinere bijstellingen	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Bestaand beleid - actualisatie	346	0	0	0
Totaal voorgestelde bijstellingen	549	-163	-58	-58

Programma 3 - Omgeving

Financiële overzichten

Programma Omgeving	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Primitieve begroting 2026-2029	-3.674	-3.883	-3.645	-3.621
Tot de VJN	-671	-55	-5	-5
Voorjaarsnota 2026	-34	110	52	30
Amendementen voorjaarsnota 2026	-120	-100	-100	-100
September (=verwerking meicirculaire 2026)	0	-553	-1	0
Begroting 2027-2030	0	-434	-203	-132
Beginstand najaarsnota	-4.499	-4.916	-3.901	-3.828
Mutaties najaarsnota				
Autonome ontwikkelingen	**-66**	**-50**	**-51**	**-53**
Afkoppelen hemelwater centrum	0	-12	-12	-12
Gemeentefonds - Meicirculaire	-25	0	0	0
Gemeentefonds - Septembercirculaire	-41	-38	-39	-41
Bestaand beleid - actualisatie	**468**	**15**	**15**	**15**
Inbreidingslocaties - Voortgang werkzaamheden	45	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	235	0	0	0
Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	88	0	0	0
Wegen - actualisatie budgetten	100	15	15	15
Totaal mutaties najaarsnota	402	-35	-36	-38
Kleine bijstellingen	8	16	16	16
Eindstand najaarsnota	-4.089	-4.936	-3.922	-3.850

Toelichting voorgestelde financiële bijstellingen

In de onderstaande tabel worden de begrotingswijzigingen met een financieel effect > € 10.000 toegelicht. De overige kleinere wijzigingen zijn als een totaalregel opgenomen.

Voorgestelde begrotingswijziging	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Autonome ontwikkelingen				
Afkoppelen hemelwater centrum	**0**	**-12**	**-12**	**-12**

Westervoort werkt aan een integrale aanpak van het winkelcentrum. Het doel is om het centrum weer levendig, dynamisch en toekomstbestendig te maken. Als onderdeel van die opgave transformeert de gemeente de openbare ruimte. Begin 2026 is er een unieke kans gevonden om het hemelwater af te koppelen, dit was niet in het projectbudget meegenomen. Daarnaast blijkt dat de daadwerkelijke kosten hoger zijn dan de geraamde kosten. In het reeds besloten raadsvoorstel is de raad voorgesteld om beschikbaar krediet in te zetten voor deze afkoppelkans en om extra krediet aan te vragen voor de gestegen kosten, dit verwerken wij in deze wijziging.

Gemeentefonds - Meicirculaire	**-25**	**0**	**0**	**0**

De gevolgen van de meicirculaire 2026 zijn via een kennisgeving al meegedeeld aan de gemeenteraad. In de begroting zijn de gevolgen voor de jaren 2027 tot en met 2030 verwerkt. In de Najaarsnota worden nu ook de gevolgen voor 2026 verwerkt.
De bedragen voor de programma's bestaan uit aanvullingen op decentralisatie uitkeringen:
Omgeving: € 16.255 voor ondersteuning lokale energiehulp en € 8.643 voor CDOKE middelen.
Maatschappij: € 32.962 voor de ondersteuning van alleenverdieners.
Het restant landt zoals gebruikelijk op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Gemeentefonds - Septembercirculaire	**-41**	**-38**	**-39**	**-41**

Jaarlijks ontvangen we drie circulaires waarin de verdeling van de gelden in het Gemeentefonds wordt uitgelegd. Op Prinsjesdag is de Septembercirculaire 2026 ontvangen. De gevolgen van deze circulaire voor dit jaar en de komende jaren worden in deze Najaarsnota verwerkt.
Voor de programma's gaat het om de volgende decentralisatie uitkeringen:
Maatschappij:
- Extra middelen spreidingswet voor € 26.922 (2026);
- Vrouwelijke statushouders € 30.000 (2026);
- Bibliotheken € 105.000 (2027);
- IBO problematische schulden vanaf 2027 structureel voor € 17.318.

Omgeving:
- Wet versterking regie volkshuisvesting € 41.119 in 2026 oplopend naar € 43.060 structureel.

Het restant landt op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Overige kleinere bijstellingen	**0**	**8**	**8**	**8**
Totaal Autonome ontwikkelingen	-66	-42	-43	-45
Bestaand beleid - actualisatie				
Inbreidingslocaties - Voortgang werkzaamheden	**45**	**0**	**0**	**0**

Met het verkrijgen van het budget voor de Nieuwhof was er niet gelijk een projectleider beschikbaar. Deze is er nu wel aanwezig. Er wordt gewerkt aan de startnotitie. Doordat de kosten nog niet gemaakt zijn in 2026 vallen zal het lopende budget van € 45.000 doorgeschoven worden naar 2027 en 2028. De uitgaven waarvoor het budget bedoeld is (het maken van de gebiedsvisie) zullen in 2027 plaats vinden vandaar dat het is doorgeschoven.

In 2026 valt het budget in programma omgeving. In 2027 en verder is het budget toegevoegd aan programma bestuur.

Kapitaallasten - bijstelling begroting afschrijvingen	**235**	**0**	**0**	**0**

In verband met het uitblijven van investeringen en uitstellen van verschillende projecten, vallen de afschrijvingen lager uit dan oorspronkelijk begroot. De totale begrote afschrijvingen worden afgeraamd met € 503.183, als volgt te verdelen over de programma's: € 51.092 voor Programma 1, € 217.539 voor Programma 2 en € 234.552 voor Programma 3.

Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	**88**	**0**	**0**	**0**

In verband met het uitblijven van investeringen en uitstellen van verschillende projecten, valt de doorbelasting rente lager uit dan oorspronkelijk begroot. De totale begrote rentelasten worden afgeraamd met € 194.962, als volgt te verdelen over de programma's: € 7.595 voor Programma 1, € 98.949 voor Programma 2 en € 88.418 voor Programma 3.

Wegen - actualisatie budgetten	**100**	**15**	**15**	**15**

Enkele budgetten voor wegen binnen de bebouwde kom zijn niet nodig in 2026 en kunnen afgeraamd worden. In totaal wordt € 100.000 afgeraamd waarvan € 15.000 structureel afgeraamd wordt.

Overige kleinere bijstellingen	**8**	**8**	**8**	**8**

Totaal Bestaand beleid - actualisatie	476	23	23	23
Totaal voorgestelde bijstellingen	410	-19	-21	-22

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen

Financiële overzichten

Programma Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Primitieve begroting 2026-2029	43.076	43.465	43.333	44.557
Tot de VJN	260	52	-41	-75
Voorjaarsnota 2026	484	159	221	329
Amendementen voorjaarsnota 2026	25	100	100	100
September (=verwerking meicirculaire 2026)	0	567	-153	-841
Begroting 2027-2030	0	809	518	280
Beginstand najaarsnota	43.845	45.153	43.978	44.349
Mutaties najaarsnota				
Autonome ontwikkelingen	**-688**	**119**	**-33**	**31**
Algemene baten en lasten, onvoorzien vrijval	25	0	0	0
Algemene baten ontvangen - heffingsrente	14	0	0	0
Gemeentefonds - Meicirculaire	-315	0	0	0
Gemeentefonds - Septembercirculaire	-66	119	-33	31
Onderuitputting stelpost rente en afschrijvingen	-148	0	0	0
OZB niet woningen	-31	0	0	0
OZB woningen	-157	0	0	0
Voorliggend GGZ - Aframing	-30	0	0	0
Wet open Overheid - extra uitgaven	20	0	0	0
Bestaand beleid - actualisatie	**-195**	**0**	**0**	**0**
Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	-195	0	0	0
Totaal mutaties najaarsnota	-883	119	-33	31
Kleine bijstellingen	0	0	0	0
Eindstand najaarsnota	42.962	45.272	43.946	44.380

Toelichting voorgestelde financiële bijstellingen

In de onderstaande tabel worden de begrotingswijzigingen met een financieel effect > € 10.000 toegelicht. De overige kleinere wijzigingen zijn als een totaalregel opgenomen.

Voorgestelde begrotingswijziging	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Autonome ontwikkelingen				
Algemene baten en lasten,onvoorzien vrijval	**25**	**0**	**0**	**0**

In 2026 is er geen aanspraak op het budget gemaakt. Het bedrag van € 25.000 kan hierdoor vrijvallen, een incidenteel voordeel van € 25.000.

Algemene baten ontvangen - heffingsrente	**14**	**0**	**0**	**0**

In 2026 is er heffingsrente ontvangen over de ontvangen gelden omzetbelasting 2018. Daarnaast is er een bedrag aan BTW compensatie hier verantwoord.
Een incidenteel voordeel van € 14.407.

Gemeentefonds - Meicirculaire	**-315**	**0**	**0**	**0**

De gevolgen van de meicirculaire 2026 zijn via een kennisgeving al meegedeeld aan de gemeenteraad. In de begroting zijn de gevolgen voor de jaren 2027 tot en met 2030 verwerkt. In de Najaarsnota worden nu ook de gevolgen voor 2026 verwerkt.
De bedragen voor de programma's bestaan uit aanvullingen op decentralisatie uitkeringen:
Omgeving: € 16.255 voor ondersteuning lokale energiehulp en € 8.643 voor CDOKE middelen.
Maatschappij: € 32.962 voor de ondersteuning van alleenverdieners.
Het restant landt zoals gebruikelijk op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Gemeentefonds - Septembercirculaire	**-66**	**119**	**-33**	**31**

Jaarlijks ontvangen we drie circulaires waarin de verdeling van de gelden in het Gemeentefonds wordt uitgelegd. Op Prinsjesdag is de Septembercirculaire 2026 ontvangen. De gevolgen van deze circulaire voor dit jaar en de komende jaren worden in deze Najaarsnota verwerkt.
Voor de programma's gaat het om de volgende decentralisatie uitkeringen:
Maatschappij:
- Extra middelen spreidingswet voor € 26.922 (2026);
- Vrouwlijke statushouders € 30.000 (2026);
- Bibiliotheken € 105.000 (2027);
- IBO problematische schulden vanaf 2027 structureel voor € 17.318.

Omgeving:
- Wet versterking regie volkshuisvesting € 41.119 in 2026 oplopend naar € 43.060 structureel.

Het restant landt op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Onderuitputting stelpost rente en afschrijvingen	**-148**	**0**	**0**	**0**

In de begroting is een stelpost opgenomen voor de onderuitputting rente en afschrijving van € 148.171. Door het uitblijven van investeringen en het uitstellen van verschillende projecten zijn de kapitaallasten veel lager uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. Het voordeel hiervan is elders in de najaarsnota verwerkt bij de afschrijvingen. Hierdoor kan de stelpost onderuitputting vervallen. Een incidenteel nadeel op dit programma.

OZB niet woningen	**-31**	**0**	**0**	**0**

In 2026 is de opbrengst van de OZB woningen in een begrotingswijziging verhoogd met € 30.700. Deze verhoging was ten onrechte omdat de inflatie dubbel is meegeteld. Met deze wijziging wordt dit weer teruggedraaid. Dit is een incidenteel nadeel van € 30.700.

OZB woningen	**-157**	**0**	**0**	**0**

In 2026 is de opbrengst van de OZB woningen in een begrotingswijziging verhoogd met € 157.365. Deze verhoging was ten onrechte omdat de inflatie dubbel is meegeteld. Met deze wijziging wordt dit weer teruggedraaid. Dit is een incidenteel nadeel van € 157.365.

Voorliggend GGZ - Aframing	**-30**	**0**	**0**	**0**

In de begroting 2026 is een bedrag van € 150.000 opgenomen voor het realiseren van voorliggende voorzieningen in het kader van beschermd wonen, beschermd thuis. Deze middelen zijn in het huidige jaar niet volledig ingezet. Omdat de dekking plaatsvindt vanuit de bestemmingsreserve Beschermd Wonen, wordt voorgesteld de niet ingezette middelen terug te storten in deze reserve.

Wet open Overheid - extra uitgaven	**20**	**0**	**0**	**0**

De rijksgelden die gereserveerd zijn voor de implementatie van de wet open overheid (WOO) zullen in de toekomst nog nodig zijn voor het verder op orde brengen van de informatiehuishouding van de gemeente en het actief en passief openbaar maken van informatie.

Door gebrek aan capaciteit bij het cluster informatiemanagement en juridische zaken zijn deze gelden o.a. ingezet voor het inhuren van extra capaciteit voor het inhalen van de achterstanden in de archiefwerkzaamheden. Voor 2026 verwachten we een tekort van € 20.000 op het jaarlijkse budget. Deze gelden worden onttrokken van de bestemmingsreserve Wet Open Overheid, dit is als een baat opgenomen in programma 4.

Overige kleinere bijstellingen	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Autonome ontwikkelingen	-688	119	-33	31

Bestaand beleid - actualisatie				
Kapitaallasten - bijstelling begroting rentelasten	**-195**	**0**	**0**	**0**

In verband met het uitblijven van investeringen en uitstellen van verschillende projecten, valt de doorbelasting rente lager uit dan oorspronkelijk begroot. De totale begrote rentelasten worden afgeraamd met € 194.962, als volgt te verdelen over de programma's: € 7.595 voor Programma 1, € 98.949 voor Programma 2 en € 88.418 voor Programma 3.

Overige kleinere bijstellingen	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Bestaand beleid - actualisatie	-195	0	0	0

Totaal voorgestelde bijstellingen	-883	119	-33	31